14. 10. 2015

ID: 99282

Doručování

Jestliže je účastník zastoupen zástupcem na základě plné moci, je třeba při doručování písemností rozlišovat, zda jde o procesní nebo jen o prostou plnou moc. Zástupci, kterému účastník udělil plnou moc jen pro určité úkony (prostou plnou moc), lze písemnosti doručovat – jak také vyplývá z povahy této plné moci, podle níž zástupce může činit pouze takové procesní úkony, které jsou v ní uvedeny – jen tehdy, jestliže ho k tomu udělená plná moc výslovně opravňuje. Procesní plná moc (všeobecná plná moc) opravňuje zástupce ke všem procesním úkonům, které může v řízení učinit účastník, což odpovídá tomu, aby tomuto zástupci byly doručovány místo účastníka všechny písemnosti pro něj určené. Zástupci účastníka se písemnost doručuje jen tehdy, byla-li v době odeslání písemnosti soudem vykázána jeho plná moc. Nemá-li účastník v řízení něco osobně vykonat, soud všechny písemnosti (včetně předvolání k jednání u soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu) doručuje jen jeho zástupci, ledaže by šlo o zástupce, kterému byla udělena prostá plná moc, jež ho k potřebnému úkonu výslovně neopravňuje. S řádným doručením písemnosti zástupci spojuje zákon stejné právní následky, jako kdyby byla řádně doručena účastníku samotnému.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 235/2014, ze dne 8.7.2015)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně A. Sch.-J., zastoupené JUDr. H.K., advokátkou se sídlem v P., proti žalovaným 1) A. S., zastoupené JUDr. D.N., advokátkou se sídlem v K.V., a 2) K. J., zastoupenému Mgr. P.G., advokátem se sídlem v K.V., o určení dědického práva, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 6 C 9/2012, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. září 2013, č. j. 19 Co 218/2013-182, tak, že dovolání žalobkyně se zamítá.

Z odůvodnění:

V řízení o dědictví po V. J., zemřelém dne 18.10.2004, (dále také jen „zůstavitel“), Obvodní soud pro Prahu 10 usnesením ze dne 18.9.2007, č.j. 27 D 2065/2004-289, uložil žalobkyni ve smyslu ustanovení § 175k odst. 2 občanského soudního řádu (ve znění účinném do 31.12.2013), aby ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podala žalobu o určení, že „je jedinou dědičkou ze závěti zůstavitele“. Vycházel přitom ze zjištění, že zůstavitel zemřel ženatý a měl dvě děti (žalované 1/ a 2/). Pro případ své smrti pořídil čtyři listiny, a to vlastnoruční závěť ze dne 15.3.1980, závěť sepsanou ve formě notářského zápisu dne 20.3.1985, vlastnoruční závěť ze dne 4.11.1999, ve které ustanovil univerzální dědičkou veškerého svého majetku „movitého i nemovitého“ žalobkyni a současně projevil vůli „vyloučit z dědění“ ostatní zákonné dědice bez uvedení bližšího důvodu, a listinu sepsanou těsnopisem dne 14.7.2004. Protože A. S. a K. J. „neuznali vydědění za platné a namítli relativní neplatnost závěti ze dne 4.11.1999“, zatímco A. Sch.-J. trvala na platnosti vydědění potomků zůstavitelem, soud dospěl k závěru, že rozhodnutí o dědickém právu závisí na zjištění sporných skutečností.

Žalobou podanou u Obvodního soudu pro Prahu 10 dne 26.1.2012 se žalobkyně domáhala určení, že „je jedinou dědičkou po zůstaviteli“. Uvedla, že „se seznámila se zůstavitelem v roce 1977, tehdy žila v NDR, později v roce 1979 po smrti svého otce se přestěhovala do tehdejší SRN“ a „zůstavitele navštěvovala v Karlových Varech, kde vlastnil dům, ve kterém žily také děti zůstavitele, každé v jiném patře“, že „již tehdy byl mezi zůstavitelem a oběma dětmi špatný vztah“, když „dospělá dcera a

dospělý syn se o otce nestarali, nevěnovali mu žádnou pozornost“, že „zůstavitel v domě neměl ani základní životní podmínky a musel se odstěhovat do Prahy, kde mu byl přidělen družstevní byt“, že žalovaní „zůstaviteli nikdy ve stáří s ničím nepomohli, v nemocnici jej nenavštívili“, že „zůstavitel sepsal celkem čtyři závětní listiny“, a to „závěť sepsanou vlastní rukou dne 15.3.1980, ve které ji ustanovil univerzálním dědicem veškerého movitého a nemovitého majetku, závěť sepsanou ve formě notářského zápisu dne 20.3.1985, ve které jí odkázal veškeré své jmění, vlastnoruční závěť ze dne 4.11.1999, ve které ji ustanovil univerzálním a jediným dědicem veškerého movitého a nemovitého majetku, a listinu sepsanou těsnopisem ze dne 14.7.2004, ve které jí odkázal veškerý majetek movitý i nemovitý a zároveň vydědil žalované a jejich potomky“, že „důvodem vydědění žalovaných je skutečnost, že žalovaní vyštvali zůstavitele z domu v Karlových Varech, chovali se k němu špatně, neposkytli mu pomoc ve stáří a nemoci a nenavštěvovali jej v nemocnici v době nemoci“, dokonce „již týden po jeho úmrtí pozvali znalce a nechali udělat cenový odhad nemovitosti“, a že „zůstavitel si nepřál, aby po něm dědili“.

Obvodní soud pro Prahu 10 rozsudkem ze dne 15.1.2013, č.j. 6 C 9/2012-97, žalobu zamítl; žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované 1) na náhradě nákladů řízení 22.554,- Kč k rukám její zástupkyně a žalovanému 2) na náhradě nákladů řízení 22.114,- Kč k rukám jeho zástupce. Vycházel ze zjištění, že „usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 18.9.2007, č.j. 27 D 2065/2004-289, na němž není vyznačena doložka právní moci, a které bylo doručeno právnímu zástupci žalobkyně JUDr. Z. dne 25.9.2007, soud odkázal žalobkyni, aby ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci usnesení podala žalobu na určení, že je jedinou dědičkou ze závěti zůstavitele“, že „žalobkyně byla poučena o následcích nepodání žaloby ve stanovené lhůtě, tedy o tom, že soud bude v dědickém řízení pokračovat se všemi dosavadními účastníky řízení uvedenými v záhlaví usnesení“, že „ostatním účastníkům bylo usnesení doručeno dne 25.9.2007 a 26.9.2007“, že „přípisem ze dne 27.9.2007 právní zástupce JUDr. A.Z. oznámil ukončení zastupování žalobkyně a požádal o prodloužení lhůty k podání žaloby o 30 dnů s ohledem na skutečnost, že žalobkyně nehovoří česky“, že tento přípis byl soudu doručen dne 1.10.2007, že „o prodloužení lhůty nebylo rozhodnuto“, že „žalobkyně podáním ze dne 29.10.2007 (doručeným soudu dne 30.10.2007) požádala o ustanovení německy mluvícího zástupce (čl. 292 a překlad na čl. 330)“, že „usnesení na čl. 289 přeložené do německého jazyka bylo žalobkyni doručeno do vlastních rukou dne 22.9.2008 (doručenka čl. 320)“, že „usnesením ze dne 9.9.2011, č.j. 27 D 2065/2004-400, byla žalobkyně plně osvobozena od soudních poplatků a usnesením ze dne 9.12.2011, č.j. 27 D 2065/2004-413, které nabylo právní moci dne 3.1.2012, jí byla ustanovena k ochraně jejích zájmů zástupkyně JUDr. Hana Klímová, advokátka“, a že „žaloba o určení dědice byla podána dne 27.1.2012“. Dospěl k závěru, že „usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 18.9.2007, č.j. 27 D 2065/2004-289, bylo doručeno právnímu zástupci žalobkyně dne 25.9.2007“ a že „jde o řádné doručení“, že „žalobkyně proti tomuto rozhodnutí nepodala odvolání“ a „patnáctidenní lhůta pro odvolání skončila dnem 10.10.2007“, že „s ohledem na doručení všem účastníkům rozhodnutí nabylo právní moci dne 12.10.2007 a lhůta jednoho měsíce skončila dnem 12.11.2007“, že žalobkyně sice „odeslala žádost o ustanovení německy mluvícího právního zástupce dne 29.10.2007, tedy v jednoměsíční lhůtě k podání žaloby“, že však „žalobu v této lhůtě nepodala“, a že „tomuto závěru neodporuje ani skutečnost, že žalobkyně je státním příslušníkem SRN a do němčiny přeložené usnesení jí bylo doručeno až dnem 22.9.2008“, neboť „z článku 37 odst. 4 LZPS nelze dovodit nutnost překladu písemností, včetně rozhodnutí soudu, gramatickým ani logickým výkladem“, a uzavřel, že „žaloba byla podána opožděně“. Nad rámec rozhodnutí se zabýval rovněž otázkou platnosti jednotlivých závětí zůstavitele a platnosti vydědění žalovaných.

K odvolání žalobkyně Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11.9.2013, č.j. 19 Co 218/2013-182, rozsudek soudu prvního stupně „ve výroku o věci samé“ potvrdil a ve výroku o nákladech řízení rozhodnutí soudu prvního stupně změnil tak, že žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované 1) částku 11.426,- Kč a žalovanému 2) částku 8.181,52 Kč, jinak rozhodnutí – co do výroku o nákladech řízení – potvrdil; současně žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované 1) na náhradě nákladů odvolacího

řízení částku 9.576,- Kč k rukám jejího zástupce a žalovanému 2) částku 9.149,84 Kč k rukám jeho zástupce. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně o tom, že „ze žádného právního předpisu nelze dovozovat povinnost soudu zasílat účastníkovi řízení překlad rozhodnutí do jiného jazyka, než v jakém byl vyhotoven“, že „pouze rozhodnutí soudu v českém jazyce, jakožto projev svrchovanosti českých státních orgánů nad územím České republiky, je zněním autentickým a pro všechny dotčené subjekty závazným“ a že „závazky plynoucí z Listiny základních práv a svobod či mezinárodních smluv směřují především k situaci, kdy je nařízeno jednání a účastník neznalý jednacího jazyka by tak nemohl bezprostředně reagovat na průběh jednání“, a že „žalobkyně podala žalobu opožděně“.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání. Namítá, že „zamítnutí žaloby jako opožděné nebylo vůči ní spravedlivé“, neboť „opožděné uplatnění žalobního nároku bylo důsledkem procesního pochybení soudu, které nelze přičítat k její tíži“, že „běh lhůty pro podání žaloby měl být počítán nikoli od právní moci usnesení soudu ze dne 18.9.2007, č.j. 27 D 2065/2004-289, tedy od 12.10.2007, ale až od právní moci usnesení ze dne 9.12.2011, č.j. 27 D 2065/2004-413, tedy od 3.1.2012“, neboť „až od tohoto data měla reálnou možnost uplatnit svůj žalobní nárok“. Dovolatelka je přesvědčena, že „měla právo na zaslání překladu rozhodnutí v jazyce, který ovládá, tedy v jazyce německém“, neboť jinak „se nemohla s obsahem rozsudku (správně usnesení) seznámit“, že doručení předchozímu zástupci JUDr. A.Z. „je právně neúčinné“, neboť „nebylo doručeno v jejím mateřském jazyce“. Navrhla, aby dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu „změnil tak, že žalobě v plném rozsahu vyhoví“.

Žalovaná 1) k dovolání uvedla, že „se plně ztotožňuje se závěry soudů prvního i druhého stupně“, neboť má za to, že „listiny nemusí být účastníkům doručovány v jejich mateřském jazyce“, a navrhla, aby dovolání žalobkyně bylo odmítnuto.

Žalovaný 2) k dovolání uvedl, že „usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 18.9.2007, č.j. 27 D 2065/2004-289, bylo doručeno zástupci žalobkyně dne 25.9.2007“, že zástupcem žalobkyně „byl advokát zapsaný v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou, který musí ovládat český jazyk“, který „byl povinen nejpozději do 12.10.2007 informovat dovolatelku o povinnosti podat žalobu a o následcích nepodání žaloby“, a že „dovolání není přípustné“.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 občanského soudního řádu, se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovolání proti rozsudku odvolacího soudu a posuzovanou věc je třeba i v současné době projednat a rozhodnout - jak vyplývá z ustanovení Čl. II bodu 2 zákona č. 293/2013 Sb. (řízení v projednávané věci bylo zahájeno v době přede dnem 1.1.2014) - podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, účinném do 31.12.2013 (dále jen „o.s.ř.“).

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o.s.ř.).

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o.s.ř.).

V projednávané věci se soudy zabývaly otázkou, zda skutečnost, že účastník řízení o dědictví odkázaný k podání žaloby podle § 175k odst. 2 o.s.ř. požádal o ustanovení zástupce, má vliv na běh lhůty určené soudem k podání této žaloby. Vzhledem k tomu, že tato otázka procesního práva dosud nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena, dospěl Nejvyšší soud České republiky k závěru, že dovolání žalobkyně je podle ustanovení § 237 o.s.ř. přípustné.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o.s.ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.), Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

V projednávané věci bylo (mimo jiné) zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu dovolacího soudu nepodléhá - srov. § 241a odst. 2 a 3 a § 242 odst. 3 o.s.ř.), že v průběhu řízení o dědictví po zůstaviteli Obvodní soud pro Prahu 10 usnesením ze dne 18.9.2007, č.j. 27 D 2065/2004-289 (dále také jen „předmětné usnesení“), uložil žalobkyni ve smyslu ustanovení § 175k odst. 2 o.s.ř., aby ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podala žalobu o určení, že „je jedinou dědičkou ze závěti zůstavitele“, že toto usnesení bylo tehdejšímu zástupci žalobkyně JUDr. A.Z. doručeno dne 25.9.2007, zástupkyni žalované 1) JUDr. D. P. (N.) dne 25.9.2007 a zástupkyni žalovaného 2) M. H. dne 26.9.2007, že přípisem ze dne 27.9.2007, který byl Obvodnímu soudu pro Prahu 10 doručen dne 1.10.2007, zástupce žalobkyně JUDr. A.Z. sdělil soudu, že usnesení soudu předal žalobkyni, že však ukončil její zastupování a jménem žalobkyně požádal o prodloužení lhůty uvedené v předmětném usnesení o 30 dnů s odůvodněním, že žalobkyně „nemluví česky a musí si obstarat nové právní zastoupení německy hovořícím advokátem, což je časově náročnější“. Dopisem ze dne 29.10.2007 doručeným Obvodnímu soudu pro Prahu 10 dne 30.10.2007 napsaným v německém jazyce (překlad na čl. 330), žalobkyně „jako důchodkyně“ požádala „kvůli obtížnosti případu“ o ustanovení „zkušeného německy mluvícího právníka pro občanské právo“.

Podle § 55 o.s.ř. nestanoví-li tento zákon lhůtu k provedení úkonu, určí ji, jestliže je to třeba, předseda senátu. Lhůtu, kterou určil, může předseda senátu též prodloužit.

Podle § 56 odst. 1 o.s.ř. lhůta neběží tomu, kdo ztratil způsobilost být účastníkem řízení nebo způsobilost jednat před soudem nebo u něhož bylo rozhodnuto, že musí být zastoupen svým zákonným zástupcem (§ 23 o.s.ř.). Podle § 56 odst. 2 o.s.ř. jakmile v takovém případě do řízení vstoupí jiný účastník, zákonný zástupce nebo opatrovník účastníka, začíná jim běžet nová lhůta od té doby, kdy do řízení vstoupili.

Ustanovení § 56 odst. 1 o.s.ř. upravuje případy, kdy dochází k přerušení běhu lhůt, a to jak zákonných (stanovených zákonem), tak soudcovských (určených soudem). Jestliže v průběhu běhu lhůty dojde ke skutečnosti, která se dotýká způsobilosti učinit procesní úkon, zákon stanoví, že dochází k přerušení běhu lhůty. Běh lhůty se podle tohoto ustanovení přerušuje, jestliže účastník během řízení ztratil způsobilost být účastníkem řízení (§ 19 o.s.ř.), nebo jestliže účastník během řízení ztratil procesní způsobilost (§ 20 o.s.ř.), případně jestliže bylo rozhodnuto, že účastník musí být zastoupen zákonným zástupcem (§ 23 o.s.ř.). Pokud účastník ztratil procesní způsobilost, avšak je zastoupen zástupcem (zmocněncem) s plnou mocí pro celé řízení, lhůta běží dále, neboť v takovém případě soud nepřerušuje řízení a jedná stále s tímto zástupcem [§ 109 odst. 1 písm. a) o.s.ř.]. Obdobně se běh lhůty přerušuje též v případech, kdy došlo k procesnímu nástupnictví podle § 107a o.s.ř. Jakmile nabude právní moci usnesení o tom, s kým bude v řízení pokračováno (§ 107 o.s.ř.), nebo o tom, kdo vstupuje do řízení namísto dosavadního účastníka (§ 107a o.s.ř.), jakmile nabude právní moci usnesení o tom, že fyzická osoba, která nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, musí být zastoupena zákonným zástupcem (§ 23 o.s.ř.), popř. je pravomocně ustanoven opatrovník (§ 29 odst. 1 o.s.ř.), začne podle § 56 odst. 2 o.s.ř. (celá) lhůta běžet znovu od svého počátku. Lhůta začíná znovu běžet od okamžiku, kdy byl vůči procesnímu nástupci účastníka, zákonnému zástupci nebo opatrovníku proveden úkon, který vyvolává běh lhůty; znamená to mimo

jiné, že úkony vyvolávající běh lhůty (zejména půjde o doručení písemností) provedené vůči účastníku, který ztratil způsobilost být účastníkem řízení, vůči účastníku, který ztratil procesní způsobilost, nebo vůči procesnímu předchůdci účastníka, je třeba - má-li začít běh lhůty - vůči novému účastníku řízení (zákonnému zástupci či opatrovníkovi) zopakovat (např. doručit jim písemnost znovu).

Z uvedeného vyplývá, že ztratil-li účastník způsobilost být účastníkem řízení např. v době po účinném doručení rozsudku soudu prvního stupně, avšak ještě předtím, než mu uplynula odvolací lhůta, běží vůči jeho procesnímu nástupci znovu celá odvolací lhůta, a to ode dne, kdy mu byl řádně doručen rozsudek soudu prvního stupně.

K přerušení běhu lhůty dochází rovněž v dalších případech stanovených zákonem. Je tomu tak např. při přerušení řízení (srov. § 111 odst. 1 o.s.ř.).

Podle § 175k odst. 2 o.s.ř. závisí-li rozhodnutí o dědickém právu na zjištění sporných skutečností, odkáže soud usnesením po marném pokusu o odstranění sporu dohodou účastníků toho z dědiců, jehož dědické právo se jeví jako méně pravděpodobné, aby své právo uplatnil žalobou. K podání žaloby určí lhůtu. Nebude-li žaloba ve lhůtě podána, pokračuje soud v řízení bez zřetele na tohoto dědice.

Judikatura dovolacího soudu již dříve dospěla k závěru, že lhůta určená soudem v řízení o dědictví ve výroku usnesení podle § 175k odst. 2 o.s.ř. je procesní lhůtou soudcovskou. Tato lhůta může být soudem prodloužena (§ 55 o.s.ř.), její zmeškání však nemůže být prominuto. K prodloužení lhůty dojde jen na základě rozhodnutí soudu vydaného před jejím uplynutím. Jakmile lhůta marně uplynula, nelze podat návrh na její prodloužení a účastníku nelze stanovit lhůtu novou. Žalobu podanou po uplynutí lhůty stanovené ve výroku usnesení podle § 175k odst. 2 o.s.ř. soud zamítne (srov. např. stanovisko Nejvyššího soudu ČR ze dne 4.4.1979, sp. zn. Cpj 169/78 uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 21, ročník 1979, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.7.2004, č.j. 30 Cdo 493/2004, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 84, ročník 2005).

Podle § 30 odst. 1 o.s.ř. (ve znění účinném ke dni ustanovení advokátky JUDr. H.K., tj. ve znění účinném do 31.12.2013), účastníku, u něhož jsou předpoklady, aby byl soudem osvobozen od soudních poplatků (§ 138 o.s.ř.), předseda senátu ustanoví na jeho žádost zástupce, jestliže je to nezbytně třeba k ochraně jeho zájmů. O tom, že může tuto žádost podat, je předseda senátu povinen účastníka poučit. Podle § 30 odst. 2 o.s.ř. vyžaduje-li to ochrana zájmů účastníka nebo jde-li o ustanovení zástupce pro řízení, v němž je povinné zastoupení advokátem (notářem), ustanoví mu předseda senátu v případě uvedeném v odstavci 1 zástupce z řad advokátů.

Ze shora citovaných ustanovení vyplývá, že k přerušení běhu lhůty dochází jen v případech taxativně vymezených zákonem a že zákon výslovně stanoví skutečnosti, které mají za následek obnovení běhu lhůty (běh nové lhůty). Protože ustanovení § 56 o.s.ř. upravující přerušení běhu lhůt, ani § 30 o.s.ř. upravující institut ustanovení zástupce a ani žádné jiné zákonné ustanovení (zejména § 175k odst. 2 o.s.ř.) nestanoví, že by se běh lhůty k podání určovací žaloby podle § 175k odst. 2 o.s.ř. přerušoval v důsledku podání žádosti účastníka o ustanovení zástupce podle § 30 o.s.ř., nutno dovodit, že skutečnost, že dědic (odkázaný soudem v řízení o dědictví k podání žaloby o určení dědického práva) podal ve lhůtě určené k podání žaloby žádost o ustanovení zástupce, nemá ze zákona za následek přerušení běhu lhůty určené podle § 175k odst. 2 o.s.ř. Ustanovení zástupce účastníku, který splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a současně to vyžaduje ochrana jeho zájmů, není důvodem pro přerušení či obnovení běhu lhůty k podání žaloby o určení dědického práva; ustanovenému zástupci proto neběží nová lhůta k podání určovací žaloby a usnesení, jímž byl dědic vyzván ve smyslu § 175k odst. 2 o.s.ř. k podání takové žaloby, není třeba následně ustanovenému

zástupci (znovu) doručovat, bylo-li předtím řádně doručeno přímo dědici nebo jeho (v době doručení aktuálnímu) zástupci (ať již zákonnému či zmocněnému). Opačný postup by byl nezákonným (nepřípustným) prodlužováním lhůty určené soudem k včasnému podání žaloby, s jejímž zmeškáním jsou spojeny hmotněprávní následky v postavení dědice odkázaného k podání žaloby o určení dědického práva spočívající v tom, že soud pokračuje v dědickém řízení bez zřetele na tohoto dědice.

Podle § 45c odst. 1 občanského soudního řádu ve znění účinném do 30.6.2009 (tj. ke dni doručování usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 18.9.2007, č.j. 27 D 2065/2004-289, zástupci žalobkyně) má-li účastník zástupce s procesní plnou mocí, nařídí předseda senátu doručení písemnosti jen tomuto zástupci, nestanoví-li zákon jinak.

Jestliže je účastník zastoupen zástupcem na základě plné moci, je třeba při doručování písemností rozlišovat, zda jde o procesní nebo jen o prostou plnou moc. Zástupci, kterému účastník udělil plnou moc jen pro určité úkony (prostou plnou moc), lze písemnosti doručovat – jak také vyplývá z povahy této plné moci, podle níž zástupce může činit pouze takové procesní úkony, které jsou v ní uvedeny – jen tehdy, jestliže ho k tomu udělená plná moc výslovně opravňuje. Procesní plná moc (všeobecná plná moc) opravňuje zástupce ke všem procesním úkonům, které může v řízení učinit účastník, což odpovídá tomu, aby tomuto zástupci byly doručovány místo účastníka všechny písemnosti pro něj určené. Zástupci účastníka se písemnost doručuje samozřejmě jen tehdy, byla-li v době odeslání písemnosti soudem vykázána jeho plná moc. Nemá-li účastník v řízení něco osobně vykonat, soud všechny písemnosti (včetně předvolání k jednání u soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu) doručuje jen jeho zástupci, ledaže by šlo o zástupce, kterému byla udělena prostá plná moc, jež ho k potřebnému úkonu výslovně neopravňuje. S řádným doručením písemnosti zástupci spojuje zákon stejné právní následky, jako kdyby byla řádně doručena účastníku samotnému.

V projednávané věci žalobkyně byla v době doručování předmětného usnesení, tedy v den 25.9.2007, zastoupena na základě tzv. procesní plné moci ze dne 28.2.2005 JUDr. A.Z., advokátem zapsaným v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou (osobou, která ovládala český jazyk). Protože oznámení o ukončení zastupování žalobkyně advokátem JUDr. A.Z. bylo soudu doručeno až dne 1.10.2007, nastaly účinky zániku plné moci vůči soudu až tímto dnem (§ 28 odst. 2 o.s.ř.). Soudy proto postupovaly správně, když běh jednoměsíční lhůty pro podání žaloby podle § 175k odst. 2 o.s.ř. počítaly ode dne nabytí právní moci předmětného usnesení, nikoliv – jak mylně dovozuje dovolatelka – až ode dne nabytí právní moci usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10, č.j. 27 D 2065/2004-413, jímž byla žalobkyni ustanovena zástupkyně JUDr. H.K. S jejich závěrem, že žaloba byla podána opožděně, dovolací soud souhlasí.

Dovolatelka dále namítá, že usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 18.9.2007, č.j. 27 D 2065/2004-289, jí mělo být doručeno v jejím mateřském jazyce (tedy přeložené do německého jazyka), protože český jazyk neovládá. Jak bylo již shora uvedeno, předmětné usnesení bylo řádně doručeno tehdejšímu zástupci žalobkyně JUDr. A.Z., advokátovi, kterého si žalobkyně sama zvolila, aby v řízení hájil její zájmy, a který je nepochybně osobou znalou českého jazyka, a uvedená námitka - již z tohoto důvodu - nemůže být opodstatněná.

Pro úplnost je třeba ještě dodat, že dospěly-li soudy k závěru o opožděnosti podané žaloby, nebylo namístě zabývat se také věcnými námitkami ohledně platnosti zůstavitelem sepsaných závětí či listiny o vydědění a činit jakékoliv závěry o dědickém právu žalobkyně, případně o dědickém právu ostatních účastníků řízení.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska žalobkyní uplatněných dovolacích důvodů správný. Protože nebylo zjištěno a ani dovolatelkou tvrzeno, že by rozsudek odvolacího soudu byl postižen vadou uvedenou v ustanovení § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o.s.ř. nebo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud

České republiky dovolání žalobkyně podle ustanovení § 243d písm. a) o.s.ř. zamítl.

Vzhledem k tomu, že dovolání žalobkyně bylo zamítnuto, dovolací soud jí podle ustanovení § 243c odst. 3 věty první, § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. uložil, aby žalované 1) a žalovanému 2) nahradila náklady potřebné k uplatňování jejich práv.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- Odmítnutí dovolání (exkluzivně pro předplatitele)
- Péče řádného hospodáře (exkluzivně pro předplatitele)
- Podnikatel (exkluzivně pro předplatitele)
- Rozpočtové určení daní (exkluzivně pro předplatitele)
- Svéprávnost (exkluzivně pro předplatitele)
- Tlumočník
- Soudní poplatek
- Platy státních zástupkyň
- Náklady řízení (exkluzivně pro předplatitele)
- Propuštění duchovních (exkluzivně pro předplatitele)
- Skutková zjištění